

**ԱՄՆ-Ի ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՅՑԸ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
(Օգոստոս 26—սեպտեմբեր 18)**

Օգոստոսի 26-ից մինչև սեպտեմբերի 18-ը ողորմապես անցնում էր հրավերով Սովետական Միությունն այցելեց ԱՄՆ-ի եկեղեցիների ազգային խորհրդի պատվիրակությունը:

Սովետական Միության եկեղեցիների պատվիրակության կազմում էր Հայաստանյայց եկեղեցու Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի վարիչ գերաշնորհ տ. Արսեն եպիսկոպոս Բերբերյանը:

Այս այցելության հիմնական նպատակներն էին.

ա. Ամրապնդել երկու երկրների եկեղեցիների հարաբերությունները.

բ. Անցկացնել աստվածաբանական խորհրդակցություններ.

գ. Ավելի մոտիկից ծանոթանալ երկու երկրների եկեղեցիների ավանդությունների բազմազանությանը:

Այցելության ընթացքում պատվիրակության անդամները Մոսկվայում հերկա եղան ողորմապես անցնում էր եկեղեցու կրոնական արարողություններին, ինչպես նաև Մոսկվայի Մկրտչական համայնքի պաշտամունքներին:

Պատվիրակության անդամները, բաժանվելով մի քանի խմբերի, այցելեցին Լենինգրադ, Կիև, Մինսկ, Երևան և Էջմիածին, Թբիլիսի, Ռիգա, Տալին, Վլադիմիր և Սուգդա, Իրկուտսկ, Լվով և Բոլան, Նովոսիբիրսկ, Օդեսա, Պսկով, Սմոլենսկ, Տոլյա, Խարկով: Նրանք շերտ ընդունելություն գտան Սովետական Միությունում գործող տարբեր քրիստոնեական եկեղեցիների կողմից՝ առավել սերտացնելով իրենց էկումենիկ փոխադարձ հարաբերությունները:

Պատվիրակության անդամները ծանոթացան նաև Սովետական Միության հասարակական-մշակութային կյանքին, այցելեցին մի շարք թանգարաններ, հանդիպումներ ունեցան Մոսկվայի համալսարանի և ՍՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի մի խումբ գիտնականների հետ:

Սեպտեմբերի 4—7-ին և 16—17-ին ԱՄՆ-ի եկեղեցիների ազգային խորհրդի պատվիրակության և Սովետական Միության եկեղեցիների ներկայացուցիչների միջև տեղի ունեցավ խորհրդակցական մի ժողով: Ժողովի գլխավոր թեման էր Ե. Հ. Խ.-ի առաջիկա 5-րդ համագումարի թեման՝ «Հիսուս Քրիստոս ազատագրում է և միացնում»: Խորհրդակցության նպատակն էր՝ փոխադարձ հասկացողությամբ ուսումնասիրել այդ նյութը էկումենիկ արդիական ոգով:

Խորհրդակցությունը սկսվեց Մոսկվայի և համայն Ռուսիո Ն. Ս. Պիմեն Պատրիարքի բացման խոսքով: Խորհրդակցության ընթացքում կարդացվեցին վերոհիշյալ նյութի շուրջ զեկուցումներ:

Մի պահ ժողովից

Հայաստանյայց եկեղեցու կողմից զեկուցումով հանդես եկավ տ. Արսեն եպս. Բերբերյանը: Նրա զեկուցման նյութն էր՝ «Հիսուս Քրիստոս ազատագրում է և միացնում է, որի շնորհիվ կարող է լինել խաղաղություն ամբողջ աշխարհում»:

«Մեղքերից ազատագրվելու համար,—ասաց զեկուցողը,—քրիստոնյայի համար կա մի այլ ճանապարհ. դա ծառայության կամ զոհաբերության սկզբունքն է. Պողոս առաքյալի պատգամը միանգամայն դիպուկ է. «Այլ սիրով ծառայեցեք միմեանց» (Գաղ. Ե 13):

Հայտնի իրողությունն է, որ Քրիստոսի փառքը հռչակվել է ամբողջ աշխարհով մեկ՝ մարդկությանը նրա անձնագոհ ծառայությամբ: Քրիստոսի անձի մեծության չափանիշը նրա խոնարհության, զոհաբերման, նվիրաբերելու և ծառայելու սկզբունքի մեջ է: Այդպես ներկայացավ նա մարդկությանը. «Բայց ես եմ ի միջի ձերում իբրեւ սպասար» (Ղուկ. ԻԲ 27): Քրիստոնյայի համար չկա այլ ճանապարհ ազատագրման, եթե նա պատրաստ չէ զոհաբերման և իր շրջապատին սիրով ծառայելու միջոցով իմաստավորելու իր կյանքը: Արդ, մենք՝ այսօրվա քրիստոնյաներս, ինչպե՞ս կարող ենք վերաբերվել այս խնդիրներին, դրական արդյունքների հասնելու համար: Բավարար չէ տեսականորեն, խոսքով ու մտածումով միայն հռչակել Քրիստոսի

Ավետարանի այժմեությունը և նրա բարոյական պատվիրանների կենսագործման անհրաժեշտությունը, այլ էականը այդ բոլորը գործնականապես կյանքի կոչելն է մեր անհատական և ընկերային կյանքի մեջ»:

Վերջում եզրակացնելով, ասաց սրբազան հայրը. «Ուրախ ենք հաստատելու, որ այսօր Քրիստոսի եկեղեցին ամբողջ իր հեղինակությամբ և ուժով մասնակցում է խաղաղության պաշտպանության համաշխարհային խորհրդի և այլ միջազգային խաղաղության պաշտպանության կազմակերպությունների աշխատանքներին և ներդնում իր ջանքերը, որպեսզի խաղաղությունը իրականացվի ամբողջ աշխարհում»:

Մենք հավատում ենք ազգությունների և պետությունների բարեկամության և գործակցության: Դրա ապացույցն է մեր հանդիպումը այսօր այստեղ, այս սուրբ վայրում:

Գալով Հայաստան աշխարհից, ուր առաջին անգամ Արարատ լեռան վրա կանգնած Նոյան տապանից խաղաղության աղավնին արձակվեց և հույսն ու հավաստիացումը բերեց վտանգի վերացման, այսօր խաղաղության այդ սիմվոլը մաղթանք դարձած իմ շրթներին, ես միացնում եմ իմ ձայնը բոլոր խաղաղասեր մարդկանց ձայնին և աղոթում, որ Քրիստոսի միության և եղբայրության պատգամը, իբրև ճշմարտության մեր եկեղեցիների առաքելության, քայլ առ քայլ ազատագրի աշխարհի բոլոր ժողովուրդներին իրենց մեղքերից և չարիքի կապանքներից, որպեսզի նրանք, սրբված և ազնվացած, լինին մեր գետին գտնեն միության, խաղաղության և երջանկության պայմաններում»:

Քննարկումները տեղի ունեցան գործարար, համերաշխ մթնոլորտում: Դրանք կենտրոնացված էին «Հիսուս Քրիստոս իբրև աղբյուրը ազատության և ջատագովն ու ներշնչողը միության» քրիստոսաբանական թեմայի վրա:

«Հիսուս Քրիստոս ազատագրում է» թեմայի քննարկման ընթացքում սրուշ ուշադրություն նվիրվեց մարդկային իրավունքների հարցին: Ընդհանուր համաձայնություն գոյացավ այն բանի շուրջ, որ քրիստոնեական հեռանկարով մարդկային հիմնական իրավունքները աստվածային պարզե են: Դրանք պետք է նվիրագործվեն քրիստոնյա համայնքներում և ընկերության մեջ:

Քննարկումների ժամանակ զգացվում էր, որ դեռ կարիք կա հետազոտելու ուղղափառ վարդապետության և բողոքական հասկացողության աստվածաբանության տարբերությունները և նմանությունները:

Ազգերի միջև խաղաղության համար քրիստոնեական ծառայության հարցի շուրջ տեղի ունեցած քննարկումների ընթացքում մասնակիցները գոհություն հայտնեցին ամենակարող Աստծուն՝ սովետա-ամերիկյան հարաբերությունների այժմյան առաջադիմության համար, և հույս հայտնեցին, որ դա կծառայի ամբողջ աշխարհի խաղաղության գործին:

ԱՄՆ-ի եկեղեցիների ազգային խորհրդի և Սովետական Միության եկեղեցիների միջև ապագա հարաբերությունների մասին քննարկման ժամանակ եղան մի բանի գործնական առաջարկներ:

ԱՄՆ-ի եկեղեցիների ազգային խորհրդի հրավերով Սովետական Միության եկեղեցիների ներկայացուցիչների մի պատվիրակություն պիտի այցելի ԱՄՆ, 1975 թ. փետրվար-մարտ ամիսներին: